

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Verus Ecclesiasticus Vocationem suam cognoscendi Avidus, Eidemqve Correspondendi Studiosus

Mansi, Giuseppe

Francofurti ad Mœnum, 1693

Cap. II. Malum Ecclesiasticoru[m] exemplu[m] confirmat sæculares in suis
vitiis, ac peccatis

urn:nbn:de:hbz:466:1-38106

9
tium feratur, litteris mandavit pro nostra in-
structione S. Gregorius Papa.

Caput Secundum.

*Malum Ecclesiasticorum exemplum
confirmat seculares in suis vitiis,
ac peccatis.*

Sacrum Tridentinum concilium inspira-
tum ac directum à spiritu sancto, proinde-
que oraculi instar auscultandum ac reci-
piendum, sessione 22. Cap. 3. de reform. de-
cidit, bona ac exemplari Clericorum con-
versatione sanctum Dei timorem propagari
ac diffundi in populo, nullumque majus
posse reperiri incentivum ad virtutes plan-
tandas in cordibus seccularium quam sa-
crorum ministrorum composita, modesta,
ac religiosa vita: *Nihil est, quod alios
magis ad pietatem & Dei cultum assidue instru-
at, quam eorum vita, & exemplum, qui se
divino ministerio dedicaverunt: cum enim à
rebus seculi in altiore sublati locum conspici-
antur, in eos tanquam in speculum reliqui ocu-
los conjiciunt, & ex iis sumunt, quod imi-
tentur.* Sed si fortassis per infortunium
contingeret, laicos in nobis non invenire,
quod imitarentur, verificaretur id, quod

scripsit S. Ambrosius. *Lib. 3. Ep. 30. Quid in te miretur, si sua in te recognoscat, si nihil in te afficiat, quod ultra se inueniat; si, qui in se erubescit, in te, quem reverendum arbitrat, offendat? Quam ædificationem, quod emolumentum, qualem profectum et nostra conversatione haurient sæculares vitiosi, si in nobis, qui vi altioris gradus, in quo sumus constituti, ad illibatam tenemur vitam, sua propria reperiant scelera, quæ in se ipsis deplorant ac detestantur? Ideo S. Hieronymus *Epist. 3. ad Eliodorum* inter alia salubriora monita ac consilia, quæ dedit Eliodoro, & hoc ipsum addidit: Attende, ut vita tua ita sit constituta, ut aliis serviat pro norma ac regula: omnium oculi in te intendunt, ut te imitentur: Domus tua serviat pro schola, in qua omnes discant modum vivendi, atque, uno verbo, scias, quod, *quidquid feceris, id sibi omnes faciendum putant*, unde si quid in te reperiant, quod non sit conforme Evangelio, reus eris omnium illorum excessuum, ac animarum, quas per tuum exemplum in ruinam ac perditionem traxisti. *acta Eccl. Mediol. l. 4. inst. ad obit. Sanctus Carolus, magnus ille Purpuratus, cujus charitas ingeniosissima fuit in promovenda disciplina Ecclesiastica, ac correctione*
cle-*

cleri, inhærendo allegoriæ maris, quam Regius Psalmista facit, ad denotandam vitæ nostræ instabilitatem, ut efficacius vim ac energiam boni exempli cordibus suorum ministrorum per Diocessim suam ad animarum curam incessanter deputatorum imprimeret, hac pulcherrima utitur similitudine: *Ut nauta periculosi maris tempestatibus jactati, ad accensas in altis turribus faces iter dirigunt, cursumque intendunt; ita sane homines, variis infestissimi sæculi agitati procellis, in sacerdotum vitam ac mores, tanquam in lumina quadam clarissima, oculos intendunt.* Dicere volebat, si rectè intelligam; Non decipiamus nos, Fratres mei, nos sumus faces illæ, ad quarum lumen ac splendorem vitæ suum cursum dirigunt sæculares, ut animæ suæ ac salutis naufragium evadant; si autem illud nostrum lumen aut extinguatur, aut ita minuatur, ut illi impingant in scopulos, incidant in syrtes, tandemque naufragium patiantur, nos miseri, quorum culpa illi perierunt, erimus inexcusabiles, in extremo judicii die, coram districto, æterno judice.

Non habet Damon securiorem aptiorem-ve machinam ad subtrahendum è cordibus fidelium timorem Domini, quam mala vita

fit clericorum; si quidem homines sæculares ex malo hujuscemodi exemplo majorem ausum & securitatem arripiunt ad transgrediendam, ac conculcandam Legem Evangelicam. Improperavit olim antiquis sacerdotibus benedictus Salvator noster, quod è domo sua omni honore, ac veneratione dignissima, fecissent speluncam latronum, siquidem sicut prædones capta præda ad sua se recipiunt latibula, ac sine timore sese defendunt, sub tutela ac præsidio suæ inaccessibilis speluncae, in locis præruptis ac altissimis situatae: ita sæculares peccata peccatis accumulunt, summaque facilitate legem Dei pedibus conculcant, dum animantur quasi, iisque securitas adpromittitur pravo exemplo, ac libertinâ vitâ spiritualium suorum directorum. Magna sane miseria, quam suis quoque temporibus deploravit magnus Augustinus *serm. de verb. Dom. c. 49. c. 7. Laicus, qui vult bene vivere, cum attenderit clericorum malum, malè vivit.* Politica quædam infernalis fuit antiquorum Idololatrarum (prout observavit Seneca *De vita Beat. cap. 26.* & ipsemet Gentilis) ad inficiendum totum humanum genus, omnigenere pudendissimorum scelerum ac vitiorum, quod illa honestaverint, seu ut melius dicam,

cam, canonizaverint, per hoc, quod illorum inventores seu Patroni dñi fuissent, atque ita in altaribus summæ venerationi, thure ac incenso adhibito, exposuerunt tales, qui omni vitiorum inquinamento erant spurcissimi. Jupiter Adulter, Venus impudica, Mercurius rapax, Juno superba, Bacchus ebrius, *ut pudor peccandi ab hominibus tolleretur: quid enim est aliud authores vitiorum facere Deos, quam vitia nostra incendere, & dare morbo vitiorum, exemplo Divinitatis, excusatam licentiam.* Omnes illi ministri simulachra sua Divinitatis honorabant titulo; &, quid exinde facit, quid machinatur astutus serpens, ut totum inficiat, commaculetque populum? Nihil amplius, quam ut illos reddat, habeatque vitiosos, atque ita, *det morbo vitiorum excusatam licentiam.* Si quis hujus rei exemplum aliquod desideret, porriget illi illustre unum sacra scriptura. Nulla alia erat natio aut populus, qui non adoraverat dæmonem, nec falsis numinibus obtulerat incensum, præter populum Israëliticum, qui solus persistebat in fide, ac cultu veri Dei: *Notus in Judæa Deus.* Plurimum proinde allaboravit dæmon, ut illum in suam protraheret nassam, faceretque prævaricari, quod tandem ipsi successit, igno-

miniosissime, non minus quam stupidissime ipsum inducendo ad adorandum vitulum aureum. Sed, dicite mihi, quale hoc sit mysterium, quod ad fundendum vitulum illum aureum dæmon non fuerit usus operâ excellentis alicujus sculptoris aut artificis, quales plures erant ad manum, & inter illos Oliab, & Beseel, in arte sua peritissimi, sed ad hoc permoverit Aaronem, fratrem Moysis, summum sacerdotem? Ex nulla alia ratione ac fundamento hoc fecit, quam, prout ante dixi, *ut ejus exemplo, daret morbo vitiorum excusatam licentiam.* Videns namque plebs ipsum Religionis præfidem ac caput fabricasse, adorasse, ac incenso coluisse novum hunc Deum, potius idolum, nullus è turba futurus erat, qui exemplum hoc non sequeretur, fieretque sacrilegus ac idololatra. Tales sunt astutiæ ac stratagemata dæmonis, quibus conatur in toto Christianismo introducere vitia, ac extirpare virtutes: pauci dissoluti sacerdotes sufficiunt, ad populum Dei deducendum in interitum; sequitur namque in hoc dæmon praxim astuti venatoris, qui excacare solet unam columbam, aut alteram avem, per quam alliciat alias, suumque in rete ac laqueum pertrahat; ad quod videtur allusisse

Deus

Deus, dum per os Prophetæ sui Oseæ, de malis sacerdotibus Jerosolymitanis ita lamentatur: *Cap. 1. v. 1. Vobis iudicium est, quoniam laqueus facti estis speculationi, & rete expansum.*

Optimè hic venit ad propositum doctrina quædam Plutarchi, quam tradit scribens de principibus: *Lib. contra Princ. Phil. Hi non in unum calicem venenum lethale mittunt, sed in fontem publicitus scatentem, quo videntur omnes uti.* Ut veneno inficiatur una civitas, non sufficit intoxicare unum puteum, per quem quidem perire ac perdi poterit particularis aliqua familia, quæ suum in usum aquam ex illo haurit, non vero mali quidquam patientur reliqui cives, ex illo non libantes: at vero si quis inficiat fontem aliquem publicum, communi omnium usui deservientem, statim omnes damnatum illud execrabile experientur. Eodem modo ratiocinandum est de vitiis, quæ sunt venena animæ, ipsique Ecclesiastici in civitate Dei, sunt veri fontes, de quibus merito affirmari potest, quod debeant esse, *fontes aqua salientis in vitam æternam*, qui si fuerint infecti vitiis, videbitis statim totaliter contaminatas, ac quasi intoxicatas integras communitates, in quibus degunt: *Clerici vita* (sunt
ver-

verba concilii Burdegalensis, An. 1583. celebrati, de vita & honestate clericor: cap. 11. singulari digna reflexione, & apprimè hie fervientia) omnium oculis est exposita, ut inde male vel benè vivendi exempla duci solent, ex quo, ut vitiosi principes, sic flagitiosi sacerdotes, perniciosè de re publica merentur; quod non solum vitia concipiunt ipsi, notate, sed etiam infundunt in civitatem. Formidabilis est sententia illa sancti Gregorii Hom. 17. in Evang. qua decidit, quod multo notabilius damnum inferatur fidelibus à discipulis ac licentiosis sacerdotibus, quam à Paganis, Mahometanis, Hæreticis, ac Atheistis: Nullum puto ab aliis majus præjudicium, quam à sacerdotibus tolerat Deus, quando eos, quos ad correctionem aliorum posuit, dare de se exempla pravitatis cernit, quando ipsi peccamus, qui compescere peccata debuimus. Illudque inconsolabiliter quondam deploravit S. Bernardus. ad pastores in synodo. Unde in quadam synodo, hoc Prophetæ Jeremiæ assumpsit lamentum: *Dispersi sunt lapides sanctuarii in capite omnium platearum*, ut clerodemonstraret irreparabile esse damnum, quod ex malo nostro exemplo, redundaret in populum; *Lapides sanctuarii,*

Avarii, id est sacerdotes, sunt in capitibus, id est, in introitu laterum viarum, docent enim in populos per prava exempla ingredi vias latas, quae ducunt ad mortem, & mergunt in profundum inferni. Quid ergo mirum, si cum tanto animi motu ruant in offensas Dei homines saeculares, depositoque omni peccandi rubore turpissima committant scelera, dum illa apprehendunt non aliter quam illi, quorum vita, ut irreprehensibilis, illis proposita est ad imitandum? Tandem pro ultima probatione hujus veritatis, quod malum Ecclesiasticorum exemplum stabiliat, ac confirmet malam saecularium ac mundanorum vitam, verba de cujusdam revelationis, circa hanc materiam, factae sanctae Brizitae à Deo: Revel. lib. 4. c. 32. Viso exemplo pravo sacerdotum, peccator fiduciam peccandi sumit, & incipit de peccato, quod prius reputabat erubescibile, gloriari; ideo (sic Deus conclusit, & ego cum eadem sententia hoc caput) ideo ipsis erit major maledictio praeter alios, quia se vitam suam perdunt, & alios exemplo suo ledunt.

